

لہبلا وکراوہ کانہ مالپہرہ ئیمان وەن

www.iman1.com

زەم کردنی شوین کہوتنی حەزو ئارەزوو

نوسینی زانای پایەبەرز
الشیخ عبداللہ الجبرین

وەرگیڕانی
احمد محمد قرنی

1431 کۆچی - 2010 زاینی

چاپیەکم

ناوے پرتووک : زہم کردنی شوین کہوتنی حەزو نارەزوو .

ناوے نوسەر : الشیخ عبداللہ الجبرین .

ناوے وەرگیب : احمد محمد قرنی .

پیداچونەوہی : أبو مسلم أریانی .

نۆرە و سالی چاپ : یەکەم - (1431 ک / 2010 ز) .

چاپخانە : سیفا / سلیمانی .

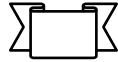
تیراژ : (1000) .

بنکەس بلۆکردنەوہ :

کتیبخانە‌ی هیوا / بنەسلاوہ (07507590011) .

کتیبخانە‌ی پیشین / هه‌ولیر (07504794242) .

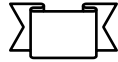
کە مافی چاپکردن و لەبەرگرتنەوہی پارێزراوہ .

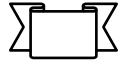
پيشەكى وەرگىر

بەناوى خواى بەرز و بى وينە، دروودو سلاو بو سەر
گيانى پاكى موحه مەدو يارانى و شوپن كهوتوانى تا پوژى
دوايى .

گومان لەو هەدا نيه كه خواى بالا دەست رى و شوپنى
بو هەموو بونە وەرئىك داناو، زىندوو نازىندوو، بەدى
هيناون و بەرپوھيان دەبات و ئاگاي لى يانە و پوژيان دابىن
دەكا و بو كه متر لە ساتە وەختىكىش لى يان غافل نابى ،
تو بلنى ياساى بەرپوھ چوونى بو دانە نابىن و كارىك نەكا
درووست كراوھ كانى بەرھەلدانە بن و وىل و سەرگەردان
نە بن لەو دونيايە دا هەركەس بەكەيفى خوى ياساو پرؤگرام
و سيستەمى ژيان دابنى، ديارە ئەوھش لە خوايەكى
كاربەجى ناوھ شىتەوھ واز لە درووست كراوھ كانى بەينى،
بوپە ناوھ ناوھ پىغەمبەرانى بو ناردوون و پەيامى ئاسمانى
بو پىكخستنى ژيانيان بو پەوانە كردوون تا لاپى نە بن و

كەس خۆ نەكاته خودای كەس، جا ھەركاتێك لەسەر ئەو
پەيامە ئاسمانی یە برۆین و پیادەى بكەین بى گرفت
دەبین لە ھەموو بوواریەكان، بەلام ھەركە پشت مان تێكرد
یەكەم شتى تووشى بین و خۆى بەسەرماندا بسەپینى
ھەواو ئارەزووی خۆمانە و ئەویش لاپرى مان دەكاو تووشى
دەپەھا دەرد سەرىمان دەكا. گێرپانەوھى لاپرى بووان بۆ
پاستە شەقامى خۆى گەورە كە پەيامى دوواین پینغەمبەرە
(محمد) دروودی خۆى لى بى .

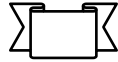
پيشكى بەرپز شىخى زانا

عبداللہ ى كورپى عبدالرحمن ى جەبرىن

سووپاس و ستايشى خوا دەكەم و داواى لى خوشبوونى
لى دەكەم، شايدى دەدەم كە بېجگە لە خوا كەس
شايدى پەرسىنى بەھەق نىە شايدى دەدەم كە (محمد)
نيرداوى خوايە، دروودى خوا برزى بەسەر خوى و كەس و
كارو يارانى.

لە پاشان:

ئەمە وانەيەكە لەھەندىك مزگەوتەكان پيشكەشم
كردووه هەندىك لە ئامادەبووان تۆماریان كردووه و داوى
يەككە لە براكان نووسىهوه و نيازى چاپكردنى هەبوو،
منيش هيچ ناپەزايەكم نەبوو لەسەر ئەوه، هەرچەند
دەربېرپنەكانى زۆر بەھىز نين، چونكە قسەى خيراو بى
ئامادەكردن كەم و كورتى لى پەيدا دەبى لە دەربېرپن و
بەھىزى دارشتن و شىوازدا، لەگەل نەگووتنى ئەو

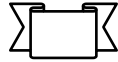
بابەتانەى كە پەيوەندىان بە وانه يەو ھەيە و
نەھىنانەو ھى بەلگە و ھۆيە كانىش، بەلام لەگەل ئەو ھەشدا
ئەو شتانەم باسكردووە كە بەزەين و ميشكم داھات
لەبارەى شوپن كەوتنى ھەزۇ ئارەزۇو ھە و شتانەى كە
شوپن كەوتنى ھەزۇ ئارەزۇو تى ى دەكەون .

ھەندىكىش لەئەنجامەكانى شوپن كەوتنى ئارەزۇوم باس
كردووە و چۆن ئەوانە بوون بەئاميرك بو ئەنجامدانى
قەدەغەكراوھكان و دواكەوتن لە ئەركەكان (**واجبات**) و
ھاوشيوەى ئەوانە .

داوا لەخوا دەكەين كە سوود بەخش بى و لاړى بووھكان
بگيرپتەو ھە بو پىكى . درووديش برپى بەسەر گيانى
(محمد) و يارانى دا .

نوسين و گوټنى

عبداللہ ى كورى عبدالرحمن ال جبرين

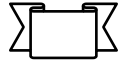
پيشە كى

سوپاس و ستايش بۆ پەرودردگارى جيهانيان، دروودو
سلاو برژى به سەر به پيژترينى پيغه مبه ران (محمد) به سەر
كه س و كارو يارانى دا.

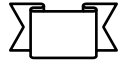
له پاشان:

به پاستى ئيمه دلخوش و چاو پوون ده بين كاتى
گه نجه كانى گه لى مووسلمانان ده بينين يه كترين خوش
دهوى و هاوكارن له سەر خيىر و پوووه ئه و كارانه ن كه
سوودمهنده بۆيان و بيرده كه نه وه له مالئيك كه رزگاربان
بكا و سه لامه ت بن تيايدا .

گومانى تيدا نى يه كه ئه مه ئه ركى گه لى مووسلمانان ئه ويش
گرنگى دان به رزگار بوونى نه ته وه ي ئيسلام به گشتى
تيدايه، تا بيناسن و هوگرى بن و كارى پى بكن و
زىنيشان ده ربن بۆي، هه روه ها گرنگى بده ن به وشته
خه ته رناكانه ي دپته سه ريان و زيانى هه يه بۆ ئوومه تى

ئیسلام تا بیناسن و خۆی لى پياريزن و لى دورکه ونه وه و
خه لکيشى لى دورکه ونه وه و ئاگاداريان بکه نه وه .
ناسینی ئه و خراپانه ی به هۆی شوین کهوتنی هه ز و
ئاره زوو پوو ده دن و فیروونیان فه پزیکه له سه ر
نه ته وه ی ئیسلام، ئه نجامدانی قه ده غه کراوه کان و
پیشخستنیان به سه ر ئه رکه کاندای (واجبات) له شوین
هه واو ئاره زوو وه سه رچاوه ی گرتوو ه که پئویسته
له سه رمان ئاگادار بین و لى دورکه وینه وه .
له خودا ده پاریینه وه که له خراپه ی نه فسی خۆمان بمان
پاریزی و له دنه دانی شه ی تان و له هه زه لاپی کان و پاسته
شه قامی هه قمان پی نیشاندا و ده ست گرتن پی یه وه
به قسمه تمان بکا .

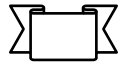

گرنگی لابردنی پەردە لەسەر شەپۆ

ناگادارکردنەوه لێ ئی

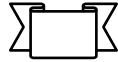
گومانی تێدا نی یە که ئەرکی سەرشارنی هەموو تاکیکە شەپۆ بناسی، تا لێی دوورکەوێتەوه وەك لە فەرموودەیی بەناوبانگی حوزەیفەوه هاتوو دەلی (خەلکی لەبارەیی خێرەوه پرسیاریان لە پیغەمبەر ﷺ دەکرد و منیش لەبارەیی شەپۆه پرسیارم لێ دەکرد نەوهك تووشی بم و تێ ی بکهوم، جا پیم گووت: ئە ی پیغەمبەری خوا ئیمە لە جاھیلیەت و شەپۆدا بووین خوای گەورە ئەو خێرەیی بۆناردین ئایا دوا ی ئەو خێرە شەپۆ هە یه ؟ فەرمووی: بەلێ بەلام خلتە ی تێدایە .

پیم گووت: خلتە که ی چی یه ؟ فەرمووی: نەتەوه یهك بە ریگایە کی جگە لە ریگای مندا دەپۆن و بە سوونەتیک جگە لە سوونەتی من کار دەکەن و شتی باش دەکەن و شتی خراپیش دەکەن .

پىم گووت ئەى دواى ئەو خىرە شەر ھەيه ؟ فەرمووى: بەلى:
بانگخوازانتىك لەسەر دەرگاكانى جەھەننەم بانگى خەلك دەكەن
ئەوہى بەدەنگيانەوہ بچى فرپى دەدەنە ناويەوہ، پىم گووت
سيفەتيان چىيە ؟ فەرمووى: نەتەوہيەكن لەخۆمانن و بەزمانى
خۆمان قسەدەكەن تا دووايى فەرموودەكە) مسلم
گىراويتتەوہ جگە لەويش گىراويانەتەوہ.

جا لەم فەرموودەيەدا دەرەكەوى كەوا خراپەو شەر ھەبووہ
لە پىش پىغەمبەرايەتى و دواى ئەويش، ئەو كەسەى دەيزانى
ئەوہ خۆى لى دوور دەگرى و لى دەسلەمىتەوہ، ئەوكەسەش
نايزانى و نايناسى و پەنگە بە چاكي دابنى و تووشى بى و
بكەويتە ناويەوہ، پىگەش بۆناسىنى، گەپان بەدواى خراپى و
سەرىپچى و قەدەغەكراوہكانى ئەو شەپانە و گەپان بەدواى
ئەو بەلگانە كە ئەوانەى بەشەر داناوہ و گەپان بە دواى ئەو
ھۆو دەرەنجامە خراپانەى لەو شەپانەوہ سەرچاوە دەگرن تا
بوونەتە شەر بەتەواوى.

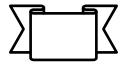
شوپن كهوتنى ھەزو ئارەزو بەرھەو

قەدەغە كراوھەكانت دەبا

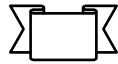
مەبەست لە ھەزو ئارەزو: ئەو ھەيە و ھەستى مەرۆڤ
بەركردنە ھەي لە گەل نەبى. چونكە كاتىك مەرۆڤ بەرى
لە ئەنجامەكان نەكردە ھە دواى ھەزو ئارەزووى كەوت ئەو
ھەزە بەرھەو سەرھەنجامى خراپى و زيان بەخشىت دەبات.
لەو بارە ھەو شاعىر دەلى:

ئەگەر تۆ بەگوپى ھەزى خۆت كرد
ئەو بەرھەو ھەموو شتىكت دەبا كە خەلكى قسەت لەسەر
بەن.

لەبەرئە ھەي ھەزو ئارەزو لە پىزى ئەوشتانە دانراوھە كە
مەرۆڤ بەرھەو لەناوچوون دەبا و بەسەرى دا زال دەبى
ھەندىك لە چوار شت كۆيان كردۆتە ھە لەم بەیتە شەرھ :
شەيتان و دونيا و نەفسى خۆم و ھەزەكەم
چۆن لە دەستيان دەرباز دەبم ھەموويان دووژمنن

جا دووژمنەکان دەکەونە سەر مەرۆق تا لەبەینی دەبەن
ئەگەر شارەزای ناسینی نەبێ بە دووژمنداریەکیان .
ئەو شاعیرە ی که دووژمنەکانی کردۆتە چوار بەشە بە
شەیتان دەستی پیکردوووە گومانیش لە دووژمنایەتی
(ابلیس) نی یە چونکە بەراستی ئەو حەزو ئارەزوو شوین
کهوتنی لە بەر چاوی مەرۆ ئاسان دەکا و دەپرازینتەو .
ئەو شەرە ی که حەزو ئارەزوو که مەندکیشت دەکا بۆی
پالنه ریکی سەرەکی شەیتانە و ئەو بوارە بۆ مەرۆق
دەرەخسینی و هەلی دەنی حەزی بەلای ئەوشتانە دا دەبا
که نەفس حەزی ئی یە و بەرەو پووی دەپوا .
هەر لەکۆنەو دەژیەتی کردنی شەیتان ناسراو و خوای
گەورە ئیمە ی ئی ئاگادار کردۆتەو پێی راگەیانندین که
سەر سەختین دووژمنە .

خوای گەورە دەفەر موویت: ﴿... أَفَتَتَّخِذُونَهُ وَذُرِّيَّتَهُ

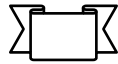
أَوْلِيَاءَ مِنْ دُونِ وَهُمْ لَكُمْ عِدُوٌّ يُبْسُ لِلظَّالِمِينَ بَدَلًا﴾

الكهف: ۵۰ .

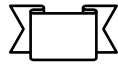
واتە: پىي راگەياندوين كە دوژمىكتان ھەيە لە ھەموان
زياتر لاتان دەدا لە خىر، ھەروا دنياش دوژمنى مرۆڤە
(چونكە ھەويى قىامەتە و كەيفيان بەيەك نايە).

قىامەت ھيوا و ئاوات و خەلكى خۆى ھەيە و دنياش
خەلكى خۆى ھەيە كە ھەزيان لى يە و ھۆگرى بوونە . ئەگەر
مرۆڤ گويپرايەلى ھەزى خۆى كرد بەرە و دنيا ئەوا خەريك
دەبى لای دەدا لە ھەز بەرە و قىامەت و خۆ ئامادە كردن
بۆى . لە بەر ئەو دنياش سەرسەخترين دوژمنى مرۆڤە
و ھەك شاعير باسى كردووە .

ھەروەھا نەفس، پەنگە مرۆڤ سەرى سوورپدەمىنى و دەلى
چۆن نەفسى خۆم دوژمنمە ؟

وہ لآم: مہ بہ سست لہ نہ فس ئہ و نہ فسہ ی کہ فہ رمانی
خراپہ ت پی دہ کات مہ گہ ر خوا پہ حمی پی کردبی .
مانای ئہ وہیہ کاتی مرؤف گوپرایہ لی نہ فسی کرد بہ رە و
خراپہ ی دہ با و فہ رمانی پی دہ کاو لہ خیر بہ دووری
دہ خاتہ وہ و تہ مہ لی دہ کات بہ رامبہ ری، نہ فسیش بہ یہ ک
لہ و دوورثمانانہ دہ ژمیردریت کہ مرؤف بہ رە و لہ بہین چوون
دہ با، یا نزیک ی دہ کاتہ وہ لہ لہ بہین چوون .
کہ و ابو ئہ وہ ی ھە لت دہ نی بہ رە و ھە واو ئارەزۆ شہیتان
و دونیا و نہ فسہ .
ھە ز و ئارەزۆ ئہ و ھە زہیہ کہ شوپنی کہوتی بہ رە و لہ
ناو چونت دہ با یا نزیکت دہ کاتہ وہ لی ی .

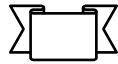
نېشانەى ئەو كەسەى شوپىن ھەز و ئارەزۇو

دەكەوې

خوای گەورە زەمى ئەو كەسانە دەكا كە شوپىن ھەز و
 ئارەزۇویان دەكەون لە قورئان بەوہى دەفەر مووئیت: ﴿
 وَكَاتِنٍ مِّن قَرِيْبَةٍ هِيَ اَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرِيْنِكَ الَّتِيْ اَخْرَجْنَاكَ اَهْلِكَ نَهْمًا
 فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿۱۳﴾ اَفَنْ كَانَ عَلٰى بَيْنَتِيْ مِّن رَّبِّيْءٍ كَمَنْ زُوِّنَ لَهُ

سُوْءٍ عَمَلِهٖۙ وَاَتَّبَعُوْا اَهْوَاءَهُمْ ﴿۱۴﴾ محمد: ۱۳ - ۱۴ .

واتە: فېو باژېپى وا ھەبوون لە خەلكى باژېپەكەى تۆ -
 ئەوہى تۆيان لى وەدەرنا - گەلىك بەھىز و گەورەتر بوون
 قېمان كەردوون كەسېش بە ھانايىن نەھات ئاخۆ كەسېش
 لە پەرۋەندەى خۆيەو بەلگەى پوونى بۆھاتبى وەك
 كەسېكە كەردەوہكەى خۆى بۆ خەملاوہ شوپىن ئارەزۇوى
 خۆيان كەوتوون ؟ جا ئەو باژېپەى كە پىئەمبەريان لى
 وەدەرنا شارى مەككە بوو .

خوای گەوره پیمان راده گەیه نی که شار و باژێر هەبوون
 له بهینی بردوون دواى ئەوهی پیغه مبه رانیان به درۆ
 خستۆته وه و هۆیه کهش باس ده کات که کرده وه که
 له به رچاویان جوانکراوه و دواى حەزو ئارەزوو که وتوون .
 کرده وه خراپه کانیشیان بریتین له : کوفر ، درۆ و
 به درۆ خستنه وهی پیغه مبه ران و پەت کردنه وهی
 ئەوشتانه ی که بۆیان هینابوون هەموو ئەوانه ش شوین
 کهوتنی حەز و ئارەزووه .

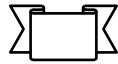
بۆ هەندیکیش کرده وه ناشیرنه کان جوان کراوه
 له به رچاویان تا شوینی حەز و ئارەزوو کهوتن .

خوای گەوره زەمی ئەوانه ی کردووه به ئایه تی ﴿ اَفْمَنَ

زَيْنَ لَهُ سَوْءَ عَمَلِهِۦٓ فَرَّاهُ حَسَنًاۙ فَاِنَّ اللّٰهَ يَضِلُّۙ مَنْ يَّشَاءُ وَيَهْدِيۙ

مَنْ يَّشَاءُۙ فَلَا تَذْهَبُ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَتٍۙ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌۢ بِمَا

يَصْنَعُوْنَ ﴿٨﴾ فاطر : ٨ .

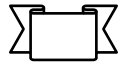

واته: ئایا کهسی خراپه‌ی بو جوان کراوه بو خوی
په‌سەندی کردووه وه‌کو که‌سیکه وانه‌بی؟ خوا هه‌ز بکا
هه‌ر که‌سی گومرا ده‌کات و هه‌زیش بکا شاره‌زای به‌ره‌و
خوی ده‌کا . نه‌کا له‌به‌ر خه‌می ئه‌وان تیدا بچی خوا
ده‌زانی ئه‌وانه چ کارێک ده‌که‌ن .

ئه‌وانه‌ی دوا‌ی هه‌زو ئاره‌زوویان ده‌که‌ون گومانی تیدا نیه
که کاری خراپه‌یان به‌چاکه‌ داناوه و کاری چاکه‌شیان به
خراپه‌داناوه و وازیان لی هیناوه به‌مه‌ش له‌به‌ین چوون .
هه‌رده‌بی کرده‌وه ناشیرنه‌کانیان له‌به‌رچاو جوان کرابی و
به‌چاکیان بینیوه و دوا‌ی هه‌ز و ئاره‌زوویان که‌وتوون .
خوای گه‌وره‌ش خه‌به‌ری داوه که‌یه‌کسان نین له‌گه‌ل
که‌سانی تردا ، خوای بالاده‌ست ده‌فه‌رموویت:

﴿ وَمَنْهُمْ مَنْ يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِنْدِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ

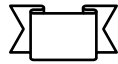
أوتوا العلم ماذا قال آنفا أولئك الذين طبع الله على قلوبهم وأتبعوا

واتە: ھەندىكيان دین گویت لی دەگرن وەختی لە لای تو
دەردەچن لە زانیاریەکان دەپرسن: ئیستە چی ووت ؟
خودا مۆرى بەسەر دلایانەو ە ناو ە شوپن ئارەزووی خوین
كەوتوون .

لەو ئایەتە خوای گەورە زەمی شوپن كەوتوانی ھەز و
ئارەزووی كردوو ە لەبەرئەو ەى سوود لەو شتانە وەرناگرن
كە دەیبیستن و ئامۆژگاری کاریان لی ناکا، لە پى
نیشاندانیش تی ناگەن و وەرى ناگرن .

خوای بالادەست باسى كردوون كە گوئى لەو قورئانە
دەگرن لە حالیک ئەو قورئانە لەوپەرى پەوان بیژی و
مەیدان خوازی دایە . بەلام مەبەستیک ھەیه لەنیوان ئەوان و
تیگەیشتیان لەو قورئانە وەك بلیى ھەر نایبیستن، جا
كاتی دواى گوگرتنیان لە قورئانەكە دەلین: ئەرى محمد
چی گوت و چی بەسەردا ھاتە خوارەو ە لە قورئاندا؟

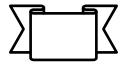
چى كەوتە نىوانيان و نە يەشت تى بگەن لەگەل ئەو ھەشدا
 زمانىكى پارا و پەوان لە قورئان دا ھەيە و ئەوانىش
 ھەرب بوون !

تەنيا شتىك بوو ھۆى ئەو ھەش شوپن كەوتنى ھەز و
 ئارەزۇ ھەيان بوو چونكە خۇاى گەورە مۆرى لەسەر
 دليان داو ھە تىگە يىشتىيان تارىك بوو ھە سوود مەند
 نە بوون . جا ئەگەر ئەوانەت دى لە كۆپى زىكر پادەكەن
 بلى ئەوانە شوپن ھەز و ئارەزۇ ھەيان كەوتون .

ئەگەر ئەوانەشت بىنى گۆى دەگرن وبەلام سوودمەند نابن
 بلى ئەوانەش دواى ھەز و ئارەزۇ ھەيان كەوتون وبەلكو
 دليان مۆرى لى دراو ھە تىگە يىشتىيان پەردە پۆش بوو ھە
 خۇا پى بەخشيون . بەو جۆرەش ھە ئەوانەيان لى
 ھاتوو ھە خۇاى گەورە دەربارەى دوو پووان

دەفەر موويت ﴿ صُمْ بُكُمْ عُمِّي فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴾ البقرة: ۱۸

كەرن كوئرن لالان ناستوانن بگە پئەنە ھە .

دياره كه گوى يان ههيه به لام سوود له بيستراوه كان
نابينن، چاويان ههيه به لام سوود له بينراو و خوينراوه
وه رناگرن عه قليا ن ههيه به لام تى نافكرن و سوودى لى
وه رناگرن.

ئەوانە بەشى ئاگرن كه خودا بوى ئاماده كردوون وهك له و

ئايه ته باسى كردوون: ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ

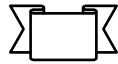
الْحِنِّ وَالْإِنسِ هُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ

بِهَا وَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ

أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾ الأعراف: ١٧٩ .

واته: ئيمه گه ليك له جنوكه و مرؤمان بو جهه ننه م وهدى
هيناوه: دليان ههيه و پيى تيناگه ن، چاويان ههيه و پيى
نابينن، گوى يان ههيه و پيى نابيستن ئەوانه وهكو ئاژەلن،
بگره له وان گومپاترن ، ئاگايان له هيچ شت نى يه .

ئەمە وهسفى ئەوانه يه كه دواى حەز و ئارەزو و يان
كهوتوون ، ده بيسن و تى ناگه ن ، ده خويناوه وه و پەند

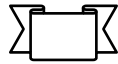
وه رناگرن ، به عه قل لى وورد ده بنه وه و بيري لى ناكه نه وه ،
دل و چاو و گوئى يان سوودى پينه گه ياندوون هه ندئى له
دووايينه كان وه سفى شوين كه وتوانى هه ز و ئاره زو
ده كه ن به وهى كه پنه گه ر گوئيشيان لى بئى ، لالنه ئه گه ر
قسايش بكه ن كوئرن هه رچه نده سه يريش بكه ن

كوئرن له راست هه ق و كه پنه له بيريكرده وه دا .

به لام چى كوئرنى كردوون ؟ هه زو ئاره زو .

چى كه پرى كردوون ؟ هه زو ئاره زو .

له هه ندئى ئاسه وه ردا هاتووه : هه ز و ئاره زو خوا هه نى كه پ
و كوئرن ده كا ، له به رئه وهى هه زو ئاره زو يان پيچه وانه ي
شه رعى خوا بووه گوئچكه يان كه پ بووه چاويان
كوئرن بووه ، وه ك بليئى سوود له وه هه سته وه رهى خوا پيئى
به خشيون وه رناگرن .

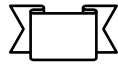
خوای گەوره وەسفی کافران دەکات دەفەر موویت:

﴿ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا

دُعَاءَ وَنِدَاءَ صُمُّكُمْ بِكُمْ عُمَىٰ فَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ البقرة: ۱۷۱.

ئەقلی ئەو خوا نەناسانە وەك ئەو ئاژەلانیە كە دەنگ دەدری جگە لە خوڕپین و چرپینی هیچ نابیستن، كەپن، لالەن، چاویان كوێرەو لە تلپانی تەپیش ناگەن .

شی كەرەوانی قورئان دەلێن نمونە ی بەو كافرانە هیناوە كە پێگەر هەیه لە نیوانییان و گەیشتنیان بەهەق و دواى حەز و ئارەزوو كەوتوون وەك ئەوی بانگی ئاژەلان دەكا وەك مەپ، و شتی تر، (نعیق) دەنگی بانگکردنی مەپە و مەپەكانیش تیی ناگەن ، بەلام تەنیا گوویی لەدەنگەكە دەبی و دواى دەكەوی، ئەوەش وەك لاپێكان كاتی بانگی هەق دەكرین وەری ناگرن هەروا بانگی ئیمان دەكرین و كوفر دەكەن .

هەقییان بۆ ئاشکرا دەکری وەری ناگرن و بە ئامۆژگاریش
پازی نین پینمایش وەرناگرن و بیرھینانە وەش کاریان تی
ناکا، نیوانی ئەوان و حەق هەموو حەز و ئارەزوویان بوو
بەھۆی بەرپۆچوونی قەدەغەکراو و حەزە خراپەکانیان .

خوای بالادەست حەزو ئارەزووی لە پیزی پەستراوەکان

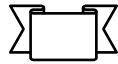
ژماردووہ دەفەر موویت: ﴿﴿ أفرءیت من اتخذ إلهه هونه وأضله﴾﴾

اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَمَّ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشْوَةً فَمَن

يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ ﴿الحاثية: ٢٣ .

واتە: ئاخۆ تۆ ئەو کەسەت دیوہ کە ئارەزووی خۆی
دەپەست ؟ خودا کە ئاگای لی هەبوو پێی لی گۆپی و
گوپچکە و دلێشی مۆرکرد و لیلایی خستە سەر چاوی، سا
کی هەیه لەپاش خودا پێی نیشان دەی بۆچی بیرناکەنەوہ
؟

یە کەم کردەوہی حەزو ئارەزوو کردنی بە خودایە، حەزو
ئارەزووی لەھەرشتیک بی ئەنجامی دەدا، نەفسی لە ھەر

شتیک بی بیری لی ناکاته وه خیره یان شه په ؟ چاکه یا خراپه ؟ گوپرایه لی کردنی خوا به سه ریچی کردنیه تی، به ره و پیری ده چی و ئه نجامی ده دا جا چ گونا هه که گه وه بی یان گچکه .

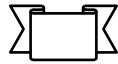
وینه ی ئه وه که لاری بووه زاناشه به و لادانه به لام خیر وهرناگری و ئاموژگاری و پینمونی و بیرهینانه وه گوئی پینادا به لکو کاتی بیستی لی ی دوورده که وینه وه و به و پری یانه ش ناروا که به ره و خیری ده به ن .

له ئایه تیکی دی خوای گه وه وه سفیان ده کاو

ده فه رموویت: ﴿ وَإِذَا نُتِلَّ عَلَيْهِ آيَاتُنَا وَلَّى مُسْتَكْبِرًا كَأَن

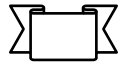
لَمْ يَسْمَعْهَا كَأَن فِي أُذُنِهِ وَقْرًا فَبَشَّرَهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴾ لقمان: ۷ .

واته: هه رکا نیشانه کانمانی له پوودا ده خوینرینه وه به فیزه وه پشتی ئه کاته ئه ولاره، وه کو که سی هه ردوو گوئی گران بووبن ، وه کو نه بیستی وایه ساتو مژده ی ئازاریکی به ئیش به و که سه به .

چی هەلی نا بو ئەو کاره ؟

کاتی گویێ له قورئان و ئامۆژگاری بوو ، ئەگەر به لای
 خەلکی مزگهوت و قوتابخانهی ئایینی دا تێ پەری
 ئارەزووی لێ ناگهپێ له لایان دابنیشی به لکو پشت
 هەلدهکات و خهریکه گویێ داخا له ترسی ئەوهی شتیکی
 تیپچی که ببیته هۆی ئەوهی حەزو ئارەزووه کهی له بهین
 بیات ، ﴿كَانَ فِي أُذُنِهِ وَقْرًا﴾ واته: قورسای، گران،
 سوودی لێ نابینی و ئەوشتانهی سوودمهندن نایان بیستی.
 ئەوه وهسفی ئەوانهی که دواي حەزو ئارەزوویان دهکهون،
 لهوانهش هاوبهش پهیدا کهران که حەزو ئارەزوویان
 پشتی لێ کردن له شوین کهوتنی په یامی پیغه مبهەر ﷺ
 له بهر ئەوه دوورکهوتنه وه پشتیان تێ کرد وهك خوی
 بالادهست باسیان دهکا: ﴿بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ
 لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا قُلُوبُنَا فِي أَكِنَّةٍ مِمَّا نَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِي

ءَاذَانِنَا وَقُرْءَانِنَا وَبَيْنِنَا وَبَيْنِكَ جِجَابٌ فَاَعْمَلْ اِنَّا عَمِلُوْنَ ﴿٥﴾

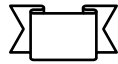
فصلت: ٤ - ٥ .

گوتيان له وه كه تو بۆ ئه و بانگمان ده كه ی دلمان پۆششی له سه ره و گویمان كه ره و په رده یه كه هیه له نیوان ئیمه و تۆدا تو خه ریکی کاری خۆت به و ئیمه ش کاری خۆمان ده کهین .

ته ماشاکه چۆن وه سفی خۆیان کردوه، به دان هینانیک له لایه ن خۆیا نه وه .

حەزو ئارەزوویان پێی لێ گرتن له وه ی پێغه مبه ر ﷺ بانگی بۆ ده کردن وه كه ئه وه ی گوئی یان په رده ی له سه ر بی و خیری نه گاتی و بانگه وازی وه رنه گری: ﴿وَفِيْٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرًا ۚ﴾

﴿الأنعام: ٢٥﴾ . دانیا ن ناوه به وه ی كه نابیستن و وه ك بلی ی گوئی یان گرانه و له نیوانماندا په رده هه بووه سوو دمه ند نابین .

ئەمە ھەك ھالى پى شىنەكان بوو ھەروا ھالى
دووايىنە كانىشە .

ئەوانەى لە خىر و خىر دۆستان دوور دەكە ونەو ئەوانەن
كەدوای ھەزو ئارەزوويان كەوتون .

ئەوانەش بەرەو گومان و ئارەزوو لاردەبنەو، قسەو
كردارىيان لەو ھەو ھەرچاوە دەگرى.

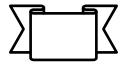
خوای بالە دەست دەفەر مووئیت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ

بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ

إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾

النجم: ٢٧ - ٢٨ .

ئەو كەسانەى بېروا بە پاشەپوژ ناكەن فرىشتەكان بەناوى
كچان ناو دەبەن كە ھىچىشيان لى نازانن ھەروەشويىن
گومان دەكەون گومانىش جىي پاست ناگرى .

هەریەوشیۆه له ئایەتی بەردەست باسی کردوون: ﴿الْكُمُ

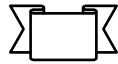
الذَّكْرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ﴾ ﴿٢١﴾ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ ضِيزَىٰ ﴿٢٢﴾ النجم: ٢١ - ٢٢ .

ئاخۆ زارۆی ئیۆه نیرەو خواش کیژی هەیه، ئەگەر وابی
بەشکردنی ناپه‌واييە .

تەنیا ئەوانە چەند ناون که ئیۆه و باب و باپیرانتان،
ئەوانەتان پی ناوانون خوداش هیچ بەلگهی پتەوی له مەپ
ئەوانەوه نەنارد ، هەر وه‌دووی گومان دەکه‌ون و ئەوهی
که دلێان دەخوای، که‌چی له‌لای پەرورندهی
خۆشیانەوه پێگه‌یان نیشاندراره .

جا گومان و بەدواکه‌وتنی حەزو ئارەزو که دلێان
دەخوای ئەوه‌بوو که خستنی ناو کوفر و تاوان
ئەوه‌ش ئەنجامی شوین کهوتنی ئارەزووه .

هەر له‌بەر ئەمه‌ خوای بالادەست له قورئاندا له دوو جیگا
حەزو ئارەزووی دوور له شەرع به‌ پەرستراو داناه
یه‌کیکیان له سورەتی (الفرقان) له فەرموودهی خوای

بالادەست: ﴿أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ

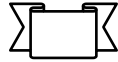
عَلَيْهِ وَكَيْلًا ﴿٤٣﴾ الفرقان: ٤٣ ، دووه میان له سورەتی

(الجاثية) له ئایەتی: ﴿أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ

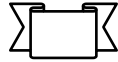
عَلَىٰ عِلْمٍ وَعَلَّمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ

مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ الجاثية: ٢٣ .

جا لەم دوو جیگایە خوای گەورە هەزو ئارەزووی
 پیچەوانەیی شەری بە پەرستراو داناو ، پەرستش
 بە مانای دل بە گەورە و پیروژ دادەنی . باسما کرد زانایان
 راقەیان کردوو بەوەی هەزی لە هەر شتێک بی ئەنجامی
 دەدا ، له ئاسەواریشدا هاتوو (ماتحت أديم السماء إله يعبد
 أشد من هوى متبع) به واتای لە ژێر چەتری ئاسماندا
 پەرستراویک نی یە بەحەق و هەز و ئارەزوو بپەرستری .
 بە دواکەوتنی ئارەزوو هەزی نەفسە دەبیتە هۆی ئەو
 واقعەیی کە زۆربەیی خەلکی ئیستای تیکەوتوو .

ئەوانە ی که رێ له کاری خێر دەگرن و پقیان له دانیشتنی
پیاو چاکان دەبیتهوه و حەزیان له دانیشتنی خراپه کاران
و یاخی بووانه ئەوانه به دواى حەزو ئارەزوویان که وتوون.
له وه شدا سهیری ئەو حەزه ناکەن له پووی رێپیداو
قه دهغه کردنیدا بۆیه به ره و حەرام که مەند کیشی کردوون
و گومانیش له وه دا نی یه که سه ره نجامی به دواکه وتنی
ئارەزوویانه ئەگەر خراپیش بیته .

چەند نموونەیک لە بەدوا کەوتنی

ھەزو ئارەزوو

وەک بینیمان زۆریەکی خەڵکی بەدوای ھەزو ئارەزوویان دەکەون و تووشی ئەو شتێک دەبن کە دلێان دەبخوێن ئەگەر خراپەش بێ .

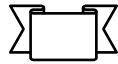
نموونەش لەسەر ئەو زۆرە وەکو:

ئەوانەکی ھەزیان لە گۆرانی یەیان گەمە و گالتە، ناھەق، دلێان بۆی دەچێ و پێکی خۆشە و زیاتر لەوێ کە گۆی لە ھەرموودەکی خواو پیغەمبەرەکی و زانستی راستەقینە و یادەوھری کردنی خوا و پارانەو و خیرەکانی دی .

دلێان بەرھ و گۆیگرتن لەو شتێک غافل کەرانەیان دەبا و گرانتەری و ھەرزانتەری شتیان لەو پێکی دەبا بەخشی بۆیە خۆی گەورە زەمی کردوون بەووتەکی: ﴿ وَمِنَ النَّاسِ مَن

يَشْتَرِي لَهْوَ الْحَدِيثِ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَتَخَذَهَا

هُزُوءًا ۖ أُولَٰئِكَ لَمَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾ لقمان: ٦ .

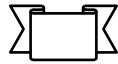
لەم خەلكەدا ھى واھەيە كړيارى قسەى بى تامە لە نەزانى،
دەيەوى خەلك لە پيگەى خواگومرا بكاو دەيكاتە گالتە
جاړى خوى.

ئەوانەى ئەو كارە دەكەن ئەشى زور بە سوکايەتى ئازار
بدرين .

ئەو شتانه دەكړن كه پيى دەخافلين و بى ئاگايان دەكا
لەھەق كه لە ريزى ناھەق دايە .

ھەروا ئەوانەى بەرەو ئارەزووى ھەرام دەپون وەك
خواردنەوھى ھۆشبەرەكان و وەرگرتنى ماددە
ھۆشبەرەكان (بەنگە مەنيەكان) يەكيكيان ھەزى
دەچيى و خۆشى لى وەردەگرى و پيى دلنيا دەبى و بىر
لەئەنجامى ناكاتەوھ و سەيرى بەلگەى قەدەغەكردنى ناکا
يا ئەو كارە خراپانەى لى پەيدا دەبن .

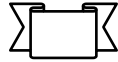
ھەزيان لى يە تا دەيخون و دەيخونەوھ ئەگەرچى ھەرچى
لى پەيدا دەبى با پەيدا بى .

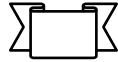
ئەوانەش كە خۆيان دەخافلینن بە گووتى گوتیان و
ھەزیان لە گێرپانەوھەتە و پىيان لى دەگرى لە گوگرتن
لە قورئان و زىكر و كارى خىر، دانىشتنەكانیان
دەپازنیتەو بە غەیبەت و قسە ھىنان و بردن و گووتى
گووتیان و بىرى لاپرى و قسەى بى ماناوبى سوود ، تا
كاتیان لى بە فیرۆ دەدا .

چى ئەوانەى ھاویشتە داوى ئەو ھەزەو و تا دللى كەپ و
كوپر كوردن بەھۆى ئەو كۆرپانەى كە پىپن لە ناھەق و
خافلیننەرەكان و تارقیان لە خىر و ھاودەمى خىرخوازان
بۆوھ ؟ بەو شیوھ كەوتنە ناو شەپ و وادەزانن لە كۆمەلى
خىرخوازانن . ئەوانەش كە زیادە پۆیى دەكەن لە خو
ھەلكیشان بەسەر كەسانى دى و زیادە پۆیى لە خواردن و
خواردنەوھ و پەرت كوردنى مال و سامان لەو شتەنەى
سوودى نى یەو پىویست نین .

گومانى تىدانى یە ئەوھ ئاسەوارى بەدوا كەوتنى ھەزۇ
ئارەزووھ و نەفسى فەرماندەر بە خراپەى، یەكك دەبینى

ھەزى دەچىتە سەر ھەرشىتەك كەدەبىنى و نەفسى
ئارەزۇوى بكا لە جل و بەرگ يا خواردن يا خانوو يا رايەخ
يا ھەر بەكارھىنراويكى دى ئەگەر پىويستىش نەبى تەنھا
لە بەرئەوھى ھەزى لى يە بە دەستى دىنى .
لە وانەش زىدە پۆيى كوردنى خەلكى لە و سەردەمە لە
خواردەمەنى و بۆنە و دەعوەت بە ھەموو جۆرەكانى يەو،
بى گوومان ئەمەش لە دواكەوتنى ئارەزۇو .
لە و زىادە پۆيىش ھەزكردن لە كۆكردنەوھى ئە و كالاو
شت و مەكانەى كە زۆر پىويست نىن وەك ئۆتۆمبىل و
شتى دى، گومانى تىدانى يە كە لارپوونەوھ بەرەو ھەز و
ئارەزۇو خستنىە ناو ئەم زىدە پۆيە و شتى تر.

ئەنجامەكانى بەدواكەوتنى

حەزو ئارەزو

شاعىر دەلى:

ئەگەر تۆ لە حەزو ئارەزووت ياخى نەبى

بەرەو ھەموو شتىكت دەبا كە لۆمە بكرى ي

گومان لەو نى يە كە بەرەو حەزو ئارەزوو چوون مرۆ

بەرەو لاپى يى و خەسارەت مەندى دەبا، ھەرەك بەرەو

ئەنجامى خراپ پاپىچى دەكا كە تەمبەل بوونە لە

پەرستەنەكان (عبادات) .

ئەو ھش لە بەرئەو ھى ئەگەر دلى حەزى لە ھەرشتىك بوو لە

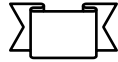
رپى پىدراوھەكان (مباحات) و بەدەستى ھىنا ئەوا بەرەو

شتى ناپەسەند دەيانبا (مكرۇھات) دوایىش بەرەو حەرام

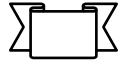
(قەدەغە كراوھەكان) .

ئەمەش ھەموو لەئەنجامى بەدواكەوتنى حەزو ئارەزوو،

وھەك بلى ئارەزوویان ویستی و پىپىدراوھەكانى بەكارھىناو

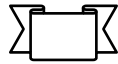
زىادە پۆيى تىدا كىرد گوتيان: نەفسمان تىردە كەين
بە خواردنى گۆشت و ميوە و جۆرەكانى خواردنى خۆش بۆ
نمونه، ئىنجا ھەزىان بەرە و زىادە پۆيى بىردن و تا
بە ھەلپە و زۆر خۆرىيە وە كەوتنە ناويە وە سەرەنجامى ئە وە
بەرە و شتىكى ناپەسەندى بىردن يا شتىكى خىرى لە دەست
دان لە پەرسەش و گوپرايەلى دا، جاكە و تەنە نىو شتە
قەدەغە كراوہ كان و خراپە كارى و وادە زانن لە سەر پىي
خىرو چاكە و گوپرايەلى خوادان.

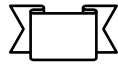
لەشتە پىن پىدراوھەكان (المباحات)

يەكەم: راستە خواردن و شتەكانى لەوجۆرەن لە پى پىدراوھەكانن بەلام زىدەپۆيى كردن تىيدا بەرەو حەرام و تىكدانى دەبا تا سوودى لى وەرناگرى.

دووەم: ھەركاتىك نەفس و ئارەزوو گوپراپەلى كران لەو شتانەى حەزى لى دەكەن، بانگى دەكەن بەرەو ناپەسندەكان ناپەسەندىش بى گوومان ھۆيەكە بەرەو حەرام، جا ئەوان ھەركاتى خۆشيان وەرگرت لە خواردن و خواردنەو و پايەخ و كۆر و كۆبوونەو و شتى لەو بابەتانە دەيانبا بەرەو ناپەسندەكان پەنگە حەزو ئارەزوو بشيانبا بەرەو حەرام يا واز پى لى ھىنانى دروشمەكانى پەرسەن ھەندىك لە پيشىنەكان گوتويانە: زۆر مەخۆن دوايى زۆر بخۆنەو و ئىنجا زۆر بنوون و حەرام زۆر بكەن . ئەمەش لەواقىعدا ھەيە، چونكە ئەوانەى بلاون لەناو خۆشگوزەرانى و حەزەكانياندا دەكەونە نىو

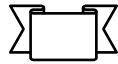

قەدەغە کراوە کانه وە و تا نوێژەکان واز لێ دەهینن و
لەسەریان گران دەبی و تا گۆرانیان لاخۆش دەبی و
رابواردنیش لایان شیرن دەبی و پشت لەیادی خوا و
ووتە ی خوا دەکەن و لێی دوور دەکە و نه وە لەکەسانی دین
دۆست نابن و دەیان کیشی بەرە و قەدەغە کراوانی دی،
هەر و دەکە و نه داوی خواردنە وە حەرمەکان یا خواردنە
حەرامەکان، هۆی ئەوەش سەرەتای دواکەوتنی حەزو
ئارەزو وە کە پۆچوون لە حەزە کانه وە ئەوانە ی دل
دەیانە و ی و پێی خۆشە، گومانیش لەوە دا نی یە کە
هەندیکیان حەلالن و هەندئ کیان حەرام، بە پالنه ریکی
بەهیزە وە بۆیان دەچی دەکە ویتە ناو حەرام و ئەگەرچی
رپی لێ گیرابی و هەر لە بەرئە وە ی حەزی لێ یە .
بە و جۆرە بە دواکەوتنی حەزو ئارەزو و هۆیە کە لە
هۆیەکانی کەوتنە نیو تاوان و گوناھە وە .

چارەسەری شوین کهوتنی ئارەزو

چارەسەری شوین کهوتنی حەز و ئارەزو خۆی دەنوێنی
له : بپرکردنەوه له سەرەنجامەکان ، هەرwa تێپوانین لهو
شتانەى که نا هەقن یا هەقن بەوشیوه حەزەکان بەرەو
خێر دەچن. خاوەنەکەشى بەرەو پەرستن و گوێپرایەلى
خوا دەبەن هەرودەك پێغەمبەرى خوا ﷺ دەفەرموویت:
(لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يَكُونَ هَوَاهُ تَبَعًا لِمَا جِئْتُ بِهِ) **حدیث**
ضعیف: فیہ نعیم بن حماد وهو ضعيف، أنظر المشكاة
(167/1). به واتای کهستان باوەپدارنا بى تا حەزو
ئارەزووەکەى بەشوین ئەوشته نه کهوى که بۆم هیناون .
ئەمەش بەلگەیه لەسەر ئەوهى حەزو ئارەزوو پرەنگە شوین
خێر بکهوى و هوگری بى، بهوش گوێپرایەلى ئەوشته
دەبى که خوا به پێغەمبەرەکهیدا ناردوو، ئەمەش چارهى
حەز و ئارەزووه .

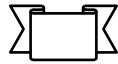
جا بەوانەش دەلێن بەدوای هەزو ئارەزوو كهوتوون:
بیرکردنەوه لەوهی هەزتان لێ یه ئایا هەقه یان نا؟
بەلگەى بۆ بهینهوه .

ئەگەر بیریان کردەوه تی دەگەن كه سەرەنجامه كهی
خەسارەت مەندیه، جیگایه كیشه بۆ له نیو چوون، له نیو
چوونی دونیاو پاشه پۆژ . له بهر ئەوهی ئەو خوشیانەى كه
تیایدا پادەبویرن چیژ گرتنیكى كه مه و تیده په پرى .

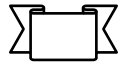
جا بلێ بەوانەى كه به هەزه كانیان پادەبویرن، بیر
له خۆتان بکه نه وه له وه زانهى كه دلتان به لايدا ده پوا،
هەزى زینا، هەزى گوێگرتن له گۆرانى یا تام كوردنى
ئارەق ، سهیری كۆتایی یه كهى بکه ن !

گوئى گرن شاعیر چى ده لئى :

چیژەكان له نیو ده چن سه بارهت بهوانهى وهریان گرتووه
له هەرام، گوناھ و سه رشوپیان بۆ ده مینیتته وه
سه ره نجامى خراپه ده مینیتته وه كه ناتوانى خوى لى لا دا
خیر له چیژك نی یه كه ئاگر به دوادا بی

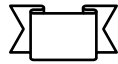
جا ئەو حەزەى دەتەوى ئەنجامى بەدى ئەگەر حەرام بوو
بىرکەوہ نہ فسى خۆت بگرہو ئارام بگرہ بہرامبہر ئەو
حەزەى بەرہو ئارەزوویہ کی ناپہوات دەبا، خوای گہورہ
دەستت دەگرى ئەگەرچى لەناختدا پالئەرىكى بەهیزیش
هەبى بۆ ئەنجامدانى ئەو حەزە، وەك ئەوہى حەزت
هەلتبى بۆ وینەگرتن لەگەل ئافرەتیکى نامەحرەم یا قسە
لەگەلکردنى یا بەدەست هینانى مالیکى حەرام یا گوینگرتن
لە دەنگیکى سەرنج پاکیش و خەلەتین یا مامەلەکردنى
حەرام یا شت گەلێك کہ شەرى خوا حەرامى کردووه پى
لە ھۆیەکانیشى گرتووه، بىرکەوہ لە سەرەنجامەكەى،
بزانە خوای گہورہ شت گەلێكى حەلالى بۆداناوین و بەشتە
حەرامەکانیش تاقیمان دەکاتەوہ، جا ئەگەر خوا ئارەق و
زینا و مالى حەرام و خواردنى پىسى حەرام کردبى، ئایا
لەئەنجامداناندا گوپراپەلى خوای تىدایە لەکاتیک حەرام
کراى ؟

ئەگەر خوای گهوره فهرمووی ئەوانه سه‌رپێچین ، ئایا
دهزانی خوای گهوره پاداشتی ئەجامدهرانی ده‌داته‌وه یا
سزایان ده‌دا؟

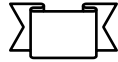
هه‌رده‌بێ دان بنی ی به‌وه‌ی خوای گه‌وره سزای
ئەجامده‌رانی ده‌دا و پاداشتی وازهینه‌رانی ده‌داته‌وه .
جا پیت ده‌لێین: نه‌فسه‌ت بگه‌ره و خۆراگه‌به‌ خوای گه‌وره
یارمه‌تیت ده‌دا ئەو پالنه‌رانه‌ت لی دوورده‌کاته‌وه که
له‌لایه‌ن نه‌فس و شه‌یتانه‌وه هه‌لت ده‌نیت ، هیزیکت پی
ده‌به‌خشیت تا به‌رامبه‌ر ئەو پالنه‌رانه‌ی پی بگری و
هاوکاریت ده‌کا بو به‌کاره‌ینانی شته‌ هه‌لآله‌کان چونکه
جیگری هه‌رام هه‌لآله .

بۆنمونه: به‌رامبه‌ر زینا جووت بوونی هه‌لآلی بو داناوی که
ژن هینانه به‌ یاسای ئیسلام، جا به‌نده به‌هوی ژن هینان
پیوستی به‌ زینا کردن نابی .

ھەروا لەباتی گوێگرتن لە گۆرانی گوئی لە قورئان و
فەرمووده و یادی خوا بگره، ھەڵالە و پەرستن و
گوێپرایەلی کردنی تێدایە.

کاسبی کردنی ھەرام وەك پیا یا دزی و فیل کردن
ھەرامە لەباتی ئەوانە خوای گەورە کاسبی ھەڵالی
داناو، خواردن و خواردنەوێ وەك ئارەق و گوشتی
بەراز و مرداربوو کە زیانی بۆ بەندەکان ھەیە لەباتی ئەوان
خوای گەورە خواردن و خواردنەوێ ھەڵالی بۆ داناوین .
ھەربەوشیوێ کە دواي ھەزو ئارەزووی دەکەوی چارە
دەکرێ بەوێ ئەوشتانە وەبیربھینیتەو، ھەركاتیک بیری
ھاتەو و زانی ھەردەبێ پاجلەکی کاتی زانی خودایەك
ھەیە خاوەنیەتی و زانی ئەرکی پی سپێردراو و فەرمانی
پی کراو و پێی ھەندیک شتیشی لی گیراوە ئەمەش
ئاشکرایە و ئەوھش دیارە، ھەرام دیارە و ھەڵالیش
ئاشکرایە ، ھەروا زانی کە ئەنجامدانی ھەلال و کردنی
ئەرکەکان پاداشتی ھەیە و لە وازھینانیسی سزا ھەیە.

شاعیر دەلی: لە ئەنجامدانی هەرام سزا هەیه و
لەوازیانیشی پاداشت هەیه
ئەو هەش مرقۆ هەل دەنی کە پۆنه چی لە ئارەزو هەکاندا بە
تایبەتی ئەگەرزانی ئەو چیژانە لە بەین دەچن و کۆتاییان
دی، خوا هەزکا دەبیته هۆی واز پی هینانی لە ناهەق و
دوورکە ویتەوه .

لەخوای گەوره دەپاری ینەوه یارمەتی مان بداو دوورمان
کاتەوه لە خراپەیی دەروونمان لەوتەیی شەیتان بمانپاریزی
لە هەزی زیان بەخش و پینمونیمان بکات بۆ هەق و
پاستی دەستگرییمان پی ببەخشی و لاوانی موسلمان و
خەلکی پەمەکی و دەمراست و کاربەدەستانیان بەرەو
چاکە ببا و بیانگیریتهوه بەرەو هەق .
خوای بالادەست زانترە .

هەمیشە لەگەڵمان بن بۆنوی بۆنەوهی ئیمان

imanonekurd@yahoo.com